

Když onemocní můj pes:

Lymfom - lymfosarkom

Co je lymfom?

Jedná se o nádorové onemocnění lymfatického (mízního) systému. Nazývá se také maligní lymfom, lymfosarkom, LSA. Lymfom je druhý nejčastější zhoubný nádor u psa.

Stejně jako lidé, mají i psi po celém těle mízní uzliny, které jsou odpovědné za filtraci mízy a vylučování patogenů (bakterií, virů) a cizorodých látek při infekčních onemocněních a poraněních.

Za zatím neznámých okolností se mohou buňky v těchto uzlinách, nazývané lymfocyty, nádorově zvrhnout, začnou se nekontrolovaně dělit a vzniká lymfom.

Tento proces postihuje buď pouze 1 uzlinu, skupinu uzlin, nebo mízní uzliny v celém těle. Protože je mízní tkáň roztroušená i v jiných orgánech (např. střevo, kůže, kostní dřeň, játra, slezina), může lymfom postihnout i tyto orgány.

zvětšená mízní uzlina

podčelistní a předlopatková

Jak poznám lymfom u svého psa?

Nejčastější příznak je zvětšení jedné nebo více mízních uzlin. Podle jejich lokalizace to může nebo nemusí být na první pohled patrné.

Z jiných příznaků se někdy objevuje zvýšené pití doprovázející vzestup hladiny vápníku v krvi (zhruba u 20 % psů). Může se objevit také průjem, dušnost, výtoky z očí.

Váš veterinář provede důkladné klinické vyšetření. Vyšetření krve může odhalit abnormální buňky, nebo jiné abnormality doprovázející lymfom. Rentgen hrudníku posoudí případné zvětšení nitrohrudních mízních uzlin a umožní zhodnotit tvar a velikost srdce před začátkem léčby. Nejvýznamnější vyšetření je cytologické vyšetření vzorku odebraného tenkou jehlou z mízní uzliny, případně histologické vyšetření kousku tkáně mízní uzliny, odebraného v anestezii. V obou případech se vzorky posuzují pod mikroskopem. Diagnóza je většinou jistá již po vyšetření cytologickým.

Za určitých okolností je potřeba vyšetřit také kostní dřeň. Provádí se to opět nasátím buněk kostní dřeně jehlou a mikroskopickým vyšetřením obarveného nátěru. Na toto vyšetření je potřeba pacienta mírně přispát.

Je toto onemocnění léčitelné?

Odpověď je ano. Bohužel to neznamená, že Váš pes může být zcela vyléčen. Dlouhodobá prognóza pro

psi pacienty s lymfomem není dobrá. Nádor lze na určitou dobu potlačit, ale ve většině případů se příznaky znovu objeví i přes léčbu. Důležité je však následující srovnání: Neléčení pacienti s lymfomem přežívají nanejvýš pár týdnů po stanovení diagnózy. Při volbě správné léčby dosáhne 85%

pacientů kompletní remise (tzn. nejsou na nich pozorovatelné žádné klinické příznaky, uzliny jsou normální velikosti a chovají se a cítí se jako zdraví psi). Délka kompletní remise a tedy i normální kvality života potom závisí na druhu použité terapie a trvá od několika měsíců až po 2-3 roky, což je v psím životě dlouhá etapa.

Protože lymfom je systémové (celotělové) onemocnění, používané léky musí také prostopovat celé tělo. Nejúčinnější léčbou je chemoterapie. Příležitostně se používá také radioterapie (ozařování), která však není v ČR pro psy dostupná. Psi a kočky tolerují chemoterapii velmi dobře, mnohonásobně lépe než my lidé. Nevolnost, zvracení a průjem po léčbě jsou neobvyklé. Ztráta srsti je vzácným úkazem. Většina majitelů psů léčených chemoterapií vyjadřovala uspokojení s dobrou kvalitou života jejich miláčka v průběhu léčebného cyklu.

Jak dlouho bude můj pes žít?

Závisí to na několika faktorech:

Rychlost růstu nádorových buněk.

Trvání onemocnění do doby diagnózy. Čím dříve se s léčbou začne, tím lépe.

Negativní vliv nádoru na jiné orgány a tkáně.

Typ léků používaných pro léčbu

Bez léčby žije pes většinou několik týdnů, s léčbou pouze steroidy (prednison) zhruba 2 měsíce, s léčbou kombinovanými protokoly od 1/2 roku do 2 let.

Nejlépejší protokoly používají celou řadu látek s odlišným mechanismem působení na nádorové buňky. Protože je nádor složen z mnoha skupin vzájemně se trochu lišících buněk, jsou některé skupiny buněk v daný moment v klidu, zatímco jiné se zrovna dělí. Použitím více odlišných látek ovlivníme buňky v různých stadiích jejich rozmnožovacích cyklů. Čím více látek, tím větší množství zničených nádorových buněk - zjednodušeně řečeno.

Co bych měl/a dělat dále?

Řiďte se svým instinktem a radami svého veterináře. Při léčbě rakoviny nejsou pouze pozitivní a negativní, Vy musíte rozhodnout jak postupovat dále. Zvažte proto následující:

1. Chtěli byste svému příteli pouze ulehčit zbytek života (např. použitím steroidů) nebo požadujete prodloužení kvalitního plnohodnotného života o co nejdelší dobu?
2. Je Váš pes vhodný kandidát pro léčbu? Pokud má pacient jiné vážné problémy (selhání ledvin, jater, srdeční selhání), není moudré zatěžovat jej dále chemoterapií. V některých případech je eutanázie

jediným prostředkem jak zbavit našeho kamaráda těžkého utrpení.

3. Buďte prosím trochu připraveni na zármutek. Nikdo nemůže garantovat úspěch léčby. Očekávaný výsledek je odvozen ze statistik. Váš pes může naše očekávání překonat.....ale nemusí.

4. Budete mít dostatek času na pravidelné návštěvy veterinárního pracoviště?

5. Některé léky mohou být výrazně toxické. Mírné riziko představuje i aplikace tablet, odklizení výkalů a moči léčeného psa. Pokud máte malé děti, jste těhotná, nebo trpíte imunosupresivní chorobou (např. HIV), dbejte v této oblasti zvýšené opatrnosti.
WISCONSIN PROTOKOL PRO LÉČBU LYMFOMU
INFORMACE PRO KLIENTY

Chemoterapie je výraz, který v člověku většinou vzbuzuje neblahé pocity. Je také možné, že někdo z vás či vašich blízkých má s tímto způsobem léčby osobní zkušenosti. Ve skutečnosti se ale chemoterapie prováděná u zvířat a lidí liší. Mnoho lidí je překvapeno, jak dobře se jejich zvířecí miláčci cítí v době, kdy podstupují chemoterapii.

Wisconsin je léčebný protokol používaný v boji s lymfomem. Většina léčiv je aplikována v injekční formě (vinkristin, doxorubicin, cyklofosamid) nebo perorálně (prednison, někdy též cyklofosamid). Pokud probíhá aplikace v injekční formě, měl by být pacient zcela v klidu, ležet na měkké podložce a jen zřídka je zapotřebí sedace.

Prakticky všechny léky používané v protinádorové terapii mají vedlejší účinky. Nicméně jejich protinádorové působení předčí jejich vedlejší účinky. Ačkoliv se závažné nežádoucí účinky mohou objevit při jakékoliv chemoterapeutické léčbě, je zde méně než 5% šance, že váš pes či kočka bude muset být hospitalizován kvůli nežádoucím účinkům a méně než 1% šance, že tyto nežádoucí účinky budou mít fatální následky.

Uvádím výčet nežádoucích účinků Winconsin protokolu: Mým cílem je dosáhnout toho, abyste si těchto vedlejších účinků byli vědomi a byli schopni jejich výskyt co nejdříve zaznamenat.

Prosím, zeptejte se svého veterinárního lékaře na jakoukoliv otázku, která vás v souvislosti s chemoterapií napadne.

Ztráta hmatových vousů a srsti (alopecie)

Je hrozné vidět člověka ztrácet vlasy následkem chemoterapie. Narozdíl od lidí ale psi a kočky ztrácejí srst jen zřídka a pokud ano, pak je to netrápí tolik jako lidi. U většiny plemen psů neroste srst kontinuálně během celého roku. Ztráta srsti se u

psů a koček objevuje jen zřídka, s výjimkou pudlů, kníračů a bobtailů.

U těchto plemen totiž dochází ke kontinuálnímu růstu srsti. Obecně, pokud navštěvujete pravidelně psí salónek, pak můžete zaznamenat určitou ztrátu srsti jako následek chemoterapie.

Psi a kočky mohou též následkem chemoterapie ztratit většinu svých hmatových vousů. Zeptejte se tedy, prosím, svého veterináře na možnost ztráty srsti u svého psa nebo kočky.

Snížení počtu bílých krvinek (neutropenie)

V krvi se vyskytuje mnoho druhů bílých krvinek. Neutropenie znamená snížení počtu bílých krvinek. Tyto mají za úkol bojovat s infekcí. Řada chemoterapeutik narušuje schopnost kostní dřeně produkovat buňky, následkem čehož dochází 7-10 dní po chemoterapii k neutropenii. Samotná neutropenie není pro zvíře nijak nebezpečná, avšak schopnost organismu vyrovnat se s infekcí je snižena.

Váš pes bude kompletně klinicky vyšetřen a bude mu odebrána krev na krevní obraz před každou aplikací cytostatika.

Pokud se u vašeho psa nebo kočky zjistí výrazný pokles bílých krvinek, váš veterinární lékař může vyžadovat opakované provedení krevních testů a/nebo vám předepíše antibiotika jako ochranu před možnou infekcí.

Žaludeční a střevní (gastrointestinální) potíže

Mnoho pacientů má zkušenosti s žaludečními či střevními potížemi, které se vyskytují 2-7 dní po chemoterapeutické léčbě. Váš veterinář vám buď předepíše léky, které zabrání vzniku těchto potíží nebo bude výskyt těchto obtíží řešit. Uvádíme, které kroky můžete podniknout vy sami doma:

- Žaludeční nevolnost (nausea)
 1. Pokud váš pes začne vykazovat známky žaludeční nevolnosti (zvýšené slinění, "mlaskání") nebo snížené chuti k jídlu, aplikujte lék, který vám veterinární lékař předepsal na žaludeční nevolnost.
 2. Nabídněte kostku ledu, vždy po několika hodinách.
 3. Po 12 hodinách zkuste psa nakrmit malým množstvím krmiva. Je lepší krmit vícekrát denně po malých částech.
 4. Zavolejte veterináře, pokud jste znepokojeni nebo pokud tento stav přetrvává déle než 24 hodin.

- Zvracení
 1. Dejte vašemu psovi či kočce hladovku na 12 hodin.
 2. Po 12 hodinách zkuste nabídnout kostku ledu, potom trochu vody a poté malé množství jídla.
 3. Pokud stav přetrvává déle než 12 hodin, kontaktujte svého veterináře.
- Ztráta chuti k jídlu
 1. Pokud váš pes vykazuje příznaky žaludeční nevolnosti nebo snížené chuti k jídlu, aplikujte lék, který vám veterinární lékař předepsal na žluční nevolnost.
 2. Nabídněte zvířeti krmivo 4x denně po menších částech.
 3. Nabídněte teplý vývar, oblíbené jídlo, přidejte do krmiva živočišné tuky ke zvýšení atraktivnosti krmiva.
- Průjem
 1. Pokud váš pes začne mít průjem, aplikujte lék, který vám veterinář předepsal na průjem.
 2. Zvíře by mělo mít neustále k dispozici dostatek vody.
 3. Pokud váš pes zároveň nepřijímá potravu, nabídněte kuřecí či hovězí vývar.
 4. Zavolejte veterináře, pokud jste znepokojeni nebo pokud tento stav přetrvává déle než 24 hodin.

Poškození tkání

Pokud dojde k paravenózní aplikaci doxorubicinu nebo vincristinu, dochází k výraznému poškození měkkých tkání. Proto se musí s léky jako je doxorubicin zacházet s krajní opatrností. Měl by být aplikován pouze vysoce zkušenými profesionály. Pokud dojde v místě aplikace injekce k iritaci ve smyslu zčervenání či bolesti, aplikujte ledové sáčky po dobu 15 minut každé 3 hodiny. Zavolejte veterináře, pokud jste znepokojeni a samozřejmě pokud stav přetrvává déle než 24 hodin.

Alergická reakce

Alergická reakce na použítá chemoterapeutika se vyskytuje zřídka a není to problém, který byste museli řešit doma. Pokud váš pes bude mít alergickou reakci, pak se vyskytne po podání léčiva a veterinární lékař a další personál

kliniky budou vědět, jak si při jejím výskytu poradit.

Poškození srdce

Doxorubicin může ve vzácných případech nevratně poškodit srdeční sval. Dávky doxorubicinu předepsané vašemu psovi jsou nižší než dávky způsobující vznik srdečního onemocnění. U méně než 10% pacientů se vyvine srdeční selhání jako následek provedené chemoterapie. Aplikace doxorubicinu bude přerušena okamžitě, jak se u pacienta onemocnění srdce objeví.

Zvýšený příjem vody, krmiva, zvýšené močení

Prednison může způsobit zvýšený příjem tekutin, zvýšené močení a zvýšení apetitu. Většinou se jedná o mírné změny, u některých pacientů jsou však tyto změny docela výrazné.

Konzultujte s námi vše, co Vás napadne. U jednotlivých protokolů musíte znát předpokládanou cenu léků, jejich možné nežádoucí účinky pro pacienta, rizika toxicity pro Vás a Vaše okolí, časovou náročnost. Rádi Vám poradíme.

Kolektiv Kliniky ARVET

Klinika ARVET

komplexní péče o malá zvířata

Vrcovická 2227, 397 01 Písek, tel : 603 496 589

Ordinační hodiny:

pondělí, středa, pátek	8-11	14-18
úterý, čtvrtek	8-11	14-17
sobota	9-11	

